Sisäministeriö
Inrikesministeriet

Lausunto

17.2.2023

Eduskunta
Talousvaliokunta

Asia: VNS 8/2023 Huoltovarmuusselonteko

Eduskunnan talousvaliokunta on pyytänyt sisäministeriötä kirjallista asiantuntijalausuntoa.

Sisäministeriön asiantuntijalausunto luonnoksesta valtioneuvoston huoltovarmuusselon-teoksi
Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunta on pyytänyt sisäministeriöltä asiantuntijalausuntoa valtioneuvoston huoltovarmuusselonteosta.

Sisäministeriö pitää hyvänä erillisen huoltovarmuusselonteon antamista, jonka avulla avataan huoltovarmuusjärjestelmän toimivuutta ja merkityksellisyyttä yhteiskunnan resilienssille ja varautumiselle. Muuttunut ja edelleen muuttuva huoltovarmuuden toimintaympäristö asettaa haasteita sekä kehittämisen tarpeita koko huoltovarmuusjärjestelmälle.

Kuten jokaisen ministeriön tehtävänä on, vastaa sisäministeriö oman toimialansa huoltovarmuudesta ja sen kehittämisestä. Sosiaali- ja terveystoimen sekä pelastustoimen palveluiden järjestämisvastuu siirtyy vuoden 2023 alussa hyvinvointialueille. Sisäministeriö haluaa nostaa huomiona esiin, että hyvinvointialueita ei ole selonteossa käsitelty ollenkaan, vaikka sen toimialoilla on selviä kytkentöjä huoltovarmuuden ja kriisinsietokyvyn varmistamiseen.

Selonteossa kybertoimintaympäristö, sen riskit sekä digitaalisten palvelujen käytettävyyden turvaaminen ja näihin liittyvien kokonaisvastuiden ja koordinoinnin tehostamisen tarve on nostettu hyvin esille asian vakavuuteen nähden. Selonteon luvussa 4. Kansalaisvarautuminen olisi voitu huomioida tarkemmin väestön keskittymisen ja tiiviimmän asumisen vaikutuksia huoltovarmuuteen. Suomen pelastusalan keskusjärjestö SPEK on selvittänyt, että kaupungeissa asuvat ihmiset ovat varautuneet häiriötilanteisiin huonommin, kuin maaseudulla asuvat. Kuitenkin avustustoimenpiteet kyetään toteuttamaan helpommin ja suuremmalle määrälle ihmisiä kaupunkialueilla.

Sisäministeriö näkee huoltovarmuuden kehittämislinjaukset hyvänä keinona tuoda esiin huoltovarmuusjärjestelmän kehittymisen tarpeita ja mahdollisia puutoksia. Erityisen hyväksi koettiin huoltovarmuussääntelyn ajantasaistaminen, joka sisältää huomioita CER-direktiivin kansallisesta voimaan saattamisesta. Selonteossa ei huomioida sitä, että yhteiskunnan kannalta kriittisten toimijoiden ja viranomaisten suorituskyky nojaa vahvasti fossiilisia polttoaineita käyttäviin ajoneuvoihin, eikä esimerkiksi raskaan kaluston osalta ole nähtävissä vihreän siirtymän ratkaisuja nopealla aikataululla.

Lainsäädäntöneuvos Tiina Ferm

Kirkkokatu 12, Helsinki
PL 26, 00023 Valtioneuvosto
Vaihde 0295 480 171 | kirjaamo@intermin.fi | www.intermin.fi